
GRACHTEN 9+

samen opkomen voor de belangen van bewoners van denegenstraatjes-buurt

---

Verslag van de bijeenkomst van bewonersgroep Grachten9+ op 24 mei 2023 in Het Claverhuis

aanwezig: Marcel Stiphout (Afval op Afspraak), Micha Mos (SDC), Jeroen vd Hulst, Susanne Balm (HvA, buurtlogistiek), Trudy Kooi, Els Voges, Thoni Ankersmit, Emmerique Granpré Molière, Sacha Brunnmann, Marita Hendriks, Karin Acket, Dirk Kortlever, Monique de Kwant, Anne Willemsens, Trudie van Atten, Roos Hees, Dingeman Coumou, Niek vd Heijden, Carla Hoffschulte, Lony Scharenborg (BIZ De 9 Straatjes), Vera Leenarts (stadsdorp Grachten en Straatjes), Tjakko de Vries, Sabine vd Snoek (gebiedscoördinator Centrum West), Frederike Hoedemaker gebiedsmakelaar), Kurt Tschench, Robin Pennings, Michel v Wijk (stadsdeelcommissielid Bewoners Amsterdam), Jeroen Loeffen (moderator)

1. Buurtlogistiek

Susanne Balm (HvA) geeft een update van de pilot 'duurzame buurtlogistiek'. Het betreft een 2-jarig onderzoek naar een duurzame vorm van buurtlogistiek (economisch en ecologisch) in de vorm van een buurthub, in samenwerking met ondernemers, bewoners en gemeente. Een buurthub is een overslagplaats voor producten en goederen voor de Negen Straatjesbuurt naar kleiner (en elektrisch) vervoer. In mei was er een bijeenkomst van een aantal kleinere MKB'ers die hubdiensten aanbieden, waar PostNL en DHL zich nu bij hebben aangesloten. Het onderzoek concentreert zich nu op de Appeltjesmarkt, met name de ruimte op de begane grond onder de Q-Parking, (700m²) en de open ruimte ervoor. (500m²). Q-park meldde zich ook aan als deelnemer. Genoemde organisaties hebben een schouw gehouden op de locatie waar plek zou zijn voor het afhalen van pakketten, horeca (De Waterkant) en de afvalboot (Afval op Afspraak). Het Stoelenproject voor daklozen blijft ook op deze plek. De hub is gericht op de westelijke grachtengordel. Eind juni komen bovengenoemde stakeholders opnieuw bij elkaar om meer invulling te geven aan deze plannen: hoe wordt de ontwikkeling van dit gebied aangepakt, wie gaat het exploiteren, welke multifunctionele mogelijkheden biedt de locatie, hoe wordt het terrein beveiligd, wie gaat wat betalen en hoe wordt het gebied aantrekkelijker gemaakt. Vanuit bewoners wordt gevraagd om een kluisjessysteem voor pakketten toe te passen. Ook andere ideeën over de invulling van de hub zijn welkom. Deze ideeën kunnen worden gemeld bij Susanne. Een aantal vierdejaars studenten HvA-Logistiek gaan hun stage van zeven weken gebruiken om zo'n idee verder te onderzoeken. Van belang is om bewoners te laten zien wat de meerwaarde van een hub is voor de buurt: het is duurzamer, efficiënter en leidt tot minder verkeersdruk. De veiligheid van de Appeltjesmarkt is nog wel een punt van aandacht. Wellicht zal een menging van functies de levendigheid van het gebied ten goede komen en voor een betere uitstraling zorgen.

<http://www.grachtennegenplus.nl/gnp/h/2609/0/0/Stadslogistiek>

Appeltjesmarkt en Q-Parking

2. Afval op Afspraak

Marcel Stiphout (programmamanager afvalstromen centrum) legt nogmaals kort uit waarom voor deze Afvalpilot in de 9 straatjes-buurt is gekozen: doordat het afval van bewoners en bedrijven achter de voordeur wordt opgehaald, staat er geen afval meer op straat en komen er geen grote vuilnisauto's meer door de straatjes en over de kwetsbare grachten. Afval scheiden wordt eenvoudiger gemaakt. Ondergrondse afvalcontainers zijn in de grachtengordel niet mogelijk. De pilot is inmiddels bijna 2 jaar geleden begonnen in de Passeerdersgrachtbuurt en is vanaf daar steeds verder ontwikkeld. Sinds kort wordt Afval op Afspraak verder uitgerold over de 9 straatjesbuurt. Na het blok Leidsegracht Noord (oktober 2022), is sinds 1 mei de Felix Meritis-buurt toegevoegd (tot en met Beren-, Wolven- en Oude Spiegelstraat). Afval op Afspraak geeft bewoners en bedrijven de mogelijkheid om, via de app, afval- en ophaalmomenten af te spreken of het afval zelf naar de boot (tegenover De Krijtberg) of bij verschillende brengpunten in te leveren. Vanuit de vergadering wordt door bewoners die inmiddels meedoen, een aantal suggesties gegeven:

- verbeter de communicatie met bewoners en bedrijven (bijvoorbeeld: de nieuwe brengpunten zijn niet bij iedereen bekend).
- houd een vinger aan de pols bij bewoners en bedrijven die niet mee (willen) doen, blijf uitleggen wat de redenen van de pilot zijn, motiveer en stimuleer.
- zorg voor meer publiciteit voor het project, bv via posters.
- verbeter de website, maak die (nog) gebruiksvriendelijker, herstel aanwezige fouten (zoals inlevertijden op de boot).
- zorg voor handhaving. Dat hoeft niet gelijk in de vorm van een boete, maar denk aan een brief, een gesprek aan de deur.

De brengboot aan het Singel zou in de toekomst verplaatst kunnen worden naar de Appeltjesmarkt en aansluiten bij de daar te plannen hub. Op het Singel zou dan een kleiner brengpunt komen. Er zijn ook nog een aantal bedrijven (zoals Felix Meritis) die dusdanig veel afval hebben dat extra grote containers nodig zijn. Die kunnen (nog) niet geleegd worden door de mannen en vrouwen van Afval op Afspraak en worden dus voorlopig nog geleegd door de vuilnisauto's van Renewi.

Marcel meldt dat de pilot in de Passeerdersbuurt per 1 juni aanstaande stopt. Een brief daarover komt een dezer dagen. Er volgt nog wel een overgangperiode maar op den duur

zal het 'oude' systeem (vuilnisauto's en vaste ophaaldagen) weer terugkomen. Dat heeft te maken met het feit dat het een pilot is met een looptijd van twee jaar. Het doorzetten van de pilot (want die lijkt, ondanks een groot aantal kritiekpunten, vooral succesvol) zou tegen eerdere afspraken ingaan en het SDC-bestuur onbetrouwbaar maken. Er komt een evaluatie. Hierop komt nogal wat kritiek uit de vergadering: stoppen met de pilot in de Passeerdersbuurt ondermijnt het vertrouwen van de pilot in De 9 Straatjesbuurt. Micha Mos (SDC) verwacht dat het mogelijk zou zijn om, na een positieve evaluatie, vrij snel terug te keren naar de huidige situatie, maar benadrukt dat de overheid zich aan haar woord moet houden en pilots dus net langer dan afgesproken mag laten voortduren. Ook al staat de geloofwaardigheid richting bewoners daarmee op het spel. Bewoners vinden dat de beëindiging van de pilot niet goed is gecommuniceerd met de bewoners van de Passeerdersbuurt. Volgens Marcel Stiphout moet ook geluisterd worden naar bewoners met kritiek op de pilot. Maar hij ziet nu voor het eerst kansen om iets te doen aan de explosieve groei van het afvalprobleem. Er is geloof in het project, de kans dat het permanent wordt is zeker aanwezig. Maar er is geen zicht op welke termijn dat dan zou zijn. Op de vraag of kosten meespelen bij de beslissing om de proef in de Passeerdersbuurt te stoppen, antwoordt Micha Mos ontkennend. Michel van Wijk roept op om dit haal/brengsysteem op korte termijn te evalueren en juridisch in orde te maken en gelijk daarna te bekijken of het huidige systeem permanent kan worden.

Gevraagd wordt of de pilot in De 9 Straatjes-buurt ook na vijf jaar stopt? Voorgesteld wordt om te blijven sleutelen, regelmatig grondig te evalueren en dan, vòòr de afloop van de pilot (2025), te beslissen om wel/niet door te gaan. Omdat ook Den Haag hierbij betrokken is (er is een vrijstelling van het rijk om vijf jaar lang bedrijfs- en huisafval gezamenlijk op te halen) wordt voorgesteld om de verlenging daar ook tijdig aan te kaarten. Dit om te voorkomen dat de pilot eerst gestopt wordt, het oude systeem weer ingevoerd wordt, om daarna het nieuwe systeem definitief in te voeren. Dat wordt erg omslachtig en demotiverend gevonden.

Op 17 mei was er op de Stopera een gesprek over de Afvalpilot met een aantal kritische bewoners. Daar zijn een groot aantal bezwaren besproken. Die bezwaren worden meegenomen bij het verbeteren van met name de app, de brengpunten en de communicatie.

Verder is er ook lof voor de mensen van Afval op Afspraak, voor het laveren tussen wat bewoners en deelnemers aan de pilot ervaren en wat juridisch en technisch haalbaar is.

Tot slot wordt nog opgemerkt dat er meer toezicht nodig is op het grofvuil, dat (soms) niet opgehaald wordt en/of veel te lang blijft liggen.

Op een aantal plekken zijn te weinig afvalbakken, die vaak (te) lang overvol zijn.

<https://www.amsterdam.nl/afval-hergebruik/proef-afval-ophalen-afspraak/>

<http://www.grachtennegeenplus.nl/gnp/h/2611/0/14504/pilot-huis--en-bedrijfsafvalinzameling-de-9-straatjes/De-vuilnispilot--Afval-op-Afspraak>

3. Aanpak Binnenstad

Sabine van der Snoek, gebiedscoördinator Centrum West, neemt het woord over het project Aanpak Binnenstad, dat twee jaar geleden is gestart en als doel heeft om de binnenstad (weer) aantrekkelijk te maken voor Amsterdammers. Dit door te zorgen voor meer diversiteit en door de overlast te verminderen.

Sabine noemt een aantal thema's

- aanpak vakantieverblijf: inmiddels is bij vakantieverblijf en b&b's een vergunning verplicht en krijg de verhuurder een registratienummer. Daarmee zou handhaving moeten verbeteren.
- bevorderen van meer en divers woonaanbod. Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden van omzetting van locaties met kantoorfunctie naar woonfunctie.
- publiekscampagnes zoals de imago-campagne Stay Away, gericht op het tegengaan van ongewenst en overlastgevend gedrag, waarvan binnenkort ook een Duitse en Franse versie komt.
- verbod alcoholgebruik en een blowverbod op De Wallen. De vrees voor een waterbedeffect bestaat. Mocht dat zo zijn dan is SDC bereid het gebied uit te breiden.
- beheren en handhaven in de uitgaansgebieden door vervroegen van de sluitingstijden, crowdmanagement en hosts om zo het Wallengebied minder feestelijk en aantrekkelijk te maken.
- op De Wallen spelen ook de ramen een rol en de eventuele oprichting van een erotisch centrum waarbij gedacht wordt aan de Zuidas of Noord (NDSM-terrein). Hier is veel verzet tegen.
- logistiek via water: er loopt een pilot rond de Nieuwmarkt waar horeca bevoorrad wordt door transport over water.
- samenwerking met NV Zeedijk, een organisatie die vastgoed verhuurt voor een verantwoorde prijs. Dit gebeurt door panden op te kopen of doordat de gemeente het verschil tussen markthuurl en verantwoorde huur financiert. Het uitrollen van deze aanpak over De 9 Straatjes wordt moeilijk, doordat panden daar vooral particulier eigendom zijn.
- stegenaanpak en gevels terugbrengen in oude stijl.
- divers winkelaanbod en een stop op toeristenwinkels.

Een van de problemen die in onze buurt spelen zijn de zogenaamde TikTokrijen. Volgens Micha Mos is het juridisch niet mogelijk om die aan te pakken. Een mogelijkheid zou ontstaan als de openbare orde en de veiligheid in gevaar komen, maar dat wordt door het stadsdeel gezien als een heel zwaar middel en niet van toepassing op de rijen.

De suggestie wordt gedaan om, net als bij detailhandel, de regel 'geen verkoop voor directe consumptie' ook te laten gelden voor horeca. Aan het vereisen van een vestigingsvergunning kleven bezwaren: wie wel, wie niet? Bovendien zou dat leiden tot nog hogere huren.

Lony Scharenborg (BIZ) merkt op dat de gemeente al veel doet aan diversiteit. Micha Mos voegt daaraan toe dat SDC al veel tegenhoudt, maar dat dit niet direct zichtbaar is.

Tot slot wordt opgemerkt dat we in onze buurt steeds vaker grote groepen toeristen met gids te zien zijn. Dat zou een gevolg kunnen zijn van het verbod dat geldt op De Wallen.

Voor de omvang van groepen met een gids geldt een maximum van 15 personen.

<https://www.amsterdam.nl/stadsdelen/centrum/aanpak-binnenstad/>

De volgende bijeenkomst zal plaatsvinden in de tweede helft van september. De definitieve datum volgt nog.